

Kalkulus 1

7. feladatsor

2020/21. I. félév

Numerikus sorozatok határértéke II.

1. Legyen $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ és $(b_n)_{n \in \mathbb{N}}$ két valós sorozat, melyre $a_n \leq 0 \leq b_n$ minden n -re és legyen $c_n = a_n - b_n$. Mutassuk meg, hogy ha (c_n) egy nullsorozat (azaz egy 0-hoz tartó sorozat), akkor (a_n) és (b_n) is nullsorozat!
2. Határozzuk meg az a, b, c valós paraméterek értékét úgy, hogy

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n(an - \sqrt{cn^2 + bn - 2}) = 1$$

legyen.

3. Legyen $a \geq 0$ és $b \geq 0$ két rögzített valós szám. Konvergensek-e az alábbi sorozatok?

(a) $(\sqrt[n]{a^n + b^n})$.

(b) $(\sqrt[n]{|a^n - b^n|})$.

Amennyiben konvergensek, mi lesz a határértékük?

4. Legyenek α és β valós számok, melyekre $|\alpha| \neq |\beta|$ és legyen

$$a_n = \frac{\alpha^n - \beta^n}{\alpha^n + \beta^n}.$$

Disszkutáljuk, hogy mikor lesz az (a_n) sorozat konvergens illetve divergens!

5. Legyenek $a_1, a_2, \dots, a_k$ nemnegatív valós számok. Számoljuk ki a

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_1^n + a_2^n + \dots + a_k^n}$$

határértéket!

(*Útmutatás:* Feltehető, hogy $a_1 = \max\{a_1, a_2, \dots, a_k\}$. Adjunk a_1 segítségével becslést a fenti kifejezésre!)

6. Legyen $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ egy adott valós sorozat és

$$A_n = \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n}.$$

Mutassuk meg, hogy

- (a) ha (a_n) monoton növekvő, akkor (A_n) is monoton növekvő.
- (b) ha (a_n) monoton csökkenő, akkor (A_n) is monoton csökkenő.
- (c) ha (a_n) konvergens, akkor (A_n) is konvergens és $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} A_n$.
- (d) ha $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty$, akkor $\lim_{n \rightarrow \infty} A_n = +\infty$.
- (e) Mutassunk olyan példát, hogy az (a_n) sorozat divergál, de az (A_n) sorozat konvergens.

7. A fenti módszert **Cesaro-féle átlagolási eljárásnak** is hívják. Alkalmazásként mutassuk meg, hogy ha (a_n) egy olyan sorozat, melyre $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_{n+1} - a_n) = A$, akkor

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{n} = A.$$

8. Legyen $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ egy pozitív tagú sorozat és

$$G_n = \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n}.$$

Mutassuk meg, hogy

- (a) ha (a_n) konvergens, akkor (G_n) is konvergens és $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} G_n$.
- (b) ha $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty$, akkor $\lim_{n \rightarrow \infty} G_n = +\infty$.

9. Legyen $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ egy pozitív tagú sorozat és

$$H_n = \frac{n}{\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n}}.$$

Mutassuk meg, hogy

- (a) ha (a_n) konvergens, akkor (H_n) is konvergens és $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} H_n$.
(b) ha $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty$, akkor $\lim_{n \rightarrow \infty} H_n = +\infty$.

10. Legyen $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ egy pozitív tagú sorozat. Legyen

$$b_1 := a_1, \quad b_{n+1} = \frac{a_{n+1}}{a_n} \quad (n \geq 1), \quad \text{és} \quad c_n := \sqrt[n]{a_n} \quad (n \geq 1).$$

Mutassuk meg, hogy

- (a) ha (b_n) konvergens, akkor (c_n) is konvergens és $\lim_{n \rightarrow \infty} c_n = \lim_{n \rightarrow \infty} b_n$.
(b) ha $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = \infty$, akkor $\lim_{n \rightarrow \infty} c_n = \infty$.
(c) Mutassunk olyan (a_n) sorozatot, melyre (c_n) konvergens, de (b_n) divergens.
(*Útmutatás:* Használjuk az előző feladat eredményét!)

11. Az előző feladat eredményét felhasználva mutassuk meg, hogy

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\sqrt[n]{n!}} = e.$$